

הרב אבישך רב
וישע ב"ר א"ו

2) 158 - נו"ק א

פסוק	עזרא פרק א'	פסוק	עזרא פרק ו'
ב	כה אמר כרש מלך פרס:	ב	כורש מלכא שם טעם
ב	כל ממלכות הארץ נתן לי ה' אלקי השמים, והוא פקד עלי לבנות לו בית בירושלם אשר ביהודה.	ב	כורש שליח ה'
ג	מי בכם מכל עמו יהי אלקיו עמו ויעל לירושלם אשר ביהודה.	ג	רשות לגולים לשוב לירושלם
ג	ויבן את בית ה' אלקי ישראל, הוא האלקים אשר בירושלם.	ג	רשות לבניית בית המקדש
ג	אתר דכתינו	ג	רשות להקריב קרבנות במקדש
ג	ואשוהי מסובלין, רומה אמין שתין נדבכין די אבן גלל תלתא, ונדבך די אע חדת.	ג	מידות הבית ואופן בנייתו
ד	ונפקתא מן בית מלכא תתייב.	ד	צו לסיפוק ההוצאות מבית המלך
	וכל הנשאר מכל המקמות אשר הוא גר שם ינשאוהו אנשי מקמו בכסף וברכוש ובבהמה, עם הנדבה לבית האלקים אשר בירושלם.	ד	רשות להעברת רכוש ונדבות מהגולה לירושלם
ה	ואף מאני בית אלקא די דהבה וכספא די נבוכדנצר הנפק מן היכלא די בירושלם והיכל לבבל, יהתיבון ויהך להיכלא די בירושלם לאתרה ותחת בבית אלקא.	ה	צו להשבת כלי המקדש לירושלם

1) ארתחשסתא כורש שמלך כשר היה. כ' ע"ז בח"א מהרש"א כאן: ממלות הפוכות כשב כבש, שמלה שלמה ואתחשסתא ע"ש מלכותו וכו', ועיין גם במ"ש ע"ז בס' שער בת רבים עה"ת (ריש פ' בחקותי), וז"ל השל"ה (פ' לך לך, בהגה"ה דף רע"ז בשם האר"י הקדוש): כורש מלך פרס נתגלגל בטבי עברו של רבן גמליאל, וזה הסוד רמוז במשנה (מס' ברכות פ"ב מ"ז), שאמר ר"ג על טבי עברו כשר היה, אותיות כרש, ע"כ ועי"ש.

י"ט ג' - אמת אמת, אמת י"ט ג':

- 2) א. א.
- 1 רבנות ארת למלכות פורש, היא שנת שבעים מיום שעלתה לו לעמנו לגלות
  - 2 מאצו לבבל, חמל אלוהים על שבתם וצרותם של האומללים האלה ונשח להם מאשר הניח להם מראש ביד ירמיה הנביא לפני חורבן העיר. כי אחרי שיעברו את נבוכד נאצר ונבני ויעמדו בשעברתם זה שבעים שנה, ישוב ויחזירם לארץ אבותיהם ויבנו את בית המקדש ויהנו מאשרם בקדם. כי העיר את רוח פורש ונחורו להעביר מכתב באטריה כולה: 'כה אמר המלך כורש, מאחר ששלמנו אל עליון מלך על העולם הנחשב, לדעתנו כי הוא האלוהים אשר עם ישראל משנתחלה לו. כי הנה חודיע את שמי ביד נביאיו וכי עתיד אני לבנות את בית-מקדש בירושלם בארץ יהודה.'
  - 3 את הרכבים האלה ידע פורש נחור קריאה בספר הנבואה, שנתה אחריו ישעיהו מאתיים ועשר שנה קודם. כי הנביא היה הוא שאמר, שנה דיבר (אל"ף) אלוהים בסתר: 'דעו הוה מלפני שישלח כורש את עמי לאצו ויבנה את בית-מקדשי, לאחר שאשימוני מלך על גוים רבים וגדולים, דברים אלה יבא ישעיהו מאה וארבעים שנה לפני חורבן בית-המקדש; והנה משקרא אותם פורש הנשואה (לנבוכד) אלוהים, תקפתו (רוח) התעוררות ותשוקה עזה לקיים מה שכתוב וקרא לקורי הנחיים שבבבל ואמר להם, שהוא נותן להם רשות ללכת אל ארץ אבותיהם ולהקים את בירושלם העיר ואת בית-מקדש אלוהים, כי גם אלוהים יהיה בעוזריהם והוא (המלך) יתחנן אל שריו ואל פחותיו היחשבים בשכונתה של הארץ הזאת, שירימו בשבילים יתחננו ויבנו את בית-המקדש, לרבות בהמות לקרבנות.

קדמניא די/ר' יא

4) והביא פרס ומדי לעולם אלא בשכרו של כורש שהיה בוכה ומתאנה בשעה שהחריבו העכו"ם את בית המקדש.

טא דבואע אטא דהלכה

ד: (ד) ומ"ש לא הניח הקב"ה פרס ומדי וכו'. ע"י מדמנינו בספר עזרא ונחמיה טכורס מלך פרס ומדי לזיו לבנות בית המקדש מן ממונו ומרכושו כמפורש פס בלריכוה ע"ש וממילא מוכח שנודחי היה זוכה בלבו ומתאנה על שהחריבו העכו"ם את בית המקדש וק"ל: טא דגא אצמא ג'

